

EXPUNERE DE MOTIVE

Constituția României consacră în art.4 și 16 principiul egalității între cetățeni, fără deosebire, între altele, de sex și fără discriminări, iar art.26 alin.(1) prevede că „autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.”

Prevederi asemănătoare celor conținute în Constituția României sunt înscrise și în documente internaționale de bază. Astfel, art.8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prevede că „orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și familiale ...”, iar Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice stabilește în art.17 că „nimeni nu va putea fi supus vreunor imixțiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară” și că „orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixțiuni sau atingeri.”

Principiul fundamental al egalității persoanelor, fără discriminări și cel al respectării vieții private trebuie însă corelate cu alte principii cu care se interferează, astfel încât apărarea unor valori sociale fundamentale ocrotite de Constituție să nu aducă atingere altor valori sociale fundamentale ocrotite și ele de Constituție cum ar fi dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică (art.22) sau protecția copiilor și a tinerilor (art.45).

În lumina acestor prevederi și considerente, s-a adoptat ordonanța de urgență pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codului penal referitoare la infracțiuni privind viața sexuală, care adaptează legislația română la standardele internaționale în materie.

Principalele prevederi ale ordonanței de urgență sunt următoarele:

1. Pentru a elimina orice discriminare pe criterii de orientare sexuală, ordonanța de urgență abrogă art.200 din Codul penal care incriminează relațiile sexuale între persoane de același sex, săvârșite în public sau dacă au produs scandal public (alin.1), îndemnarea sau ademenirea unei persoane în vederea practicării de relații sexuale între persoane de același sex, precum și propaganda ori asocierea sau orice acte de prozelitism săvârșite în același scop (alin.5) și prevede totodată unele agravante privind minorii (alin.2), ca și relațiile sexuale cu o persoană de același sex săvârșite prin constrângere sau violență (alin.3 și 4).

Întrucât, prevederile din alin.2-4 ale art.200 privesc fapte deosebit de grave, care sunt incriminate în toate codurile penale ale statelor europene și pentru ca abrogarea art.200 să nu ducă la interpretarea că au fost dezincriminate și faptele prevăzute în alin.2-4 și că cei condamnați în baza acestor texte, aflați în executarea pedepsei, ar trebui eliberați din penitenciare, ordonanța de urgență prevede, la art.II o dispoziție tranzitorie care să înlăture această interpretare.

Astfel, potrivit art.II, faptelor prevăzute în art.200 alin.2-4, aflate în curs de urmărire sau de judecată, dacă sunt prevăzute în alte texte din Codul penal sau din legi speciale, li se aplică aceste texte, iar dacă s-a pronunțat o hotărâre de condamnare definitivă și pedeapsa este în curs de executare, instanța de executare, din oficiu sau la cererea procurorului ori a celui condamnat, va proceda, de îndată, la încadrarea faptelor în aceste texte.

Art.II se impune, de asemenea, pentru a preîntâmpina o situație similară cu cea produsă prin abrogarea, în 1990, a art.185 Cod penal referitor la infracțiunea de avort, când au fost eliberați din penitenciar și cei condamnați pentru această infracțiune care a avut ca urmare moartea victimei. Ca urmare, a fost necesară o decizie a Curții Supreme de Justiție (Decizia nr.89 din 8 octombrie 1990) care a stabilit că prin abrogarea art.185 nu a fost dezincriminată și infracțiunea de ucidere din culpă, care intră în conținutul infracțiunii de avort.

2. Ordonanța de urgență aduce precizări esențiale privind conținutul infracțiunilor de viol (art.197) și de act sexual cu un minor (art.198), în sensul că folosește expresia de „act sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex”, pentru a se evidenția faptul că, în urma abrogării art.200, textele se aplică atât actelor heterosexuale cât și celor săvârșite între persoane de același sex, fără nici un fel de discriminare.

3. Având în vedere gravitatea faptelor de viol, ca și a actelor sexuale cu un minor, unele pedepse principale au fost majorate, și totodată, a fost adăugată, ca pedeapsă complementară, interzicerea unor drepturi.

4. Pentru o protecție a minorilor împotriva oricăror forme de corupție sexuală, s-a incriminat în art.202 Cod penal, într-un alineat nou, ademenirea unei persoane în vederea săvârșirii de acte sexuale cu un minor de sex diferit sau de același sex, care se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Ordonanța de urgență, prin abrogarea art.200 și prin modificarea și completarea art.197 și art.198, corespunde criteriilor de aderare a României la Uniunea Europeană, precum și Rezoluției 1123(1997)1 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni privind viața sexuală, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE